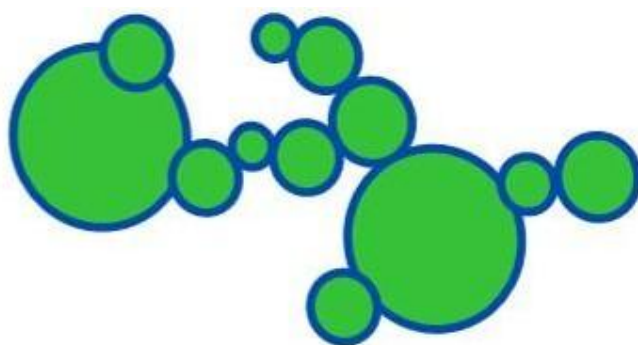

LBM

**Verkiezingsprogramma Gemeente Montferland
voor de periode 2026 - 2030**

Voorwoord

Beste inwoners van Montferland,

Voor u ligt het verkiezingsprogramma van Lokaal Belang Montferland (LBM).

Onze gemeente bestaat uit sterke kernen, waar mensen elkaar kennen, elkaar helpen en samen bouwen aan een prettige leefomgeving. Want samenleven doen we samen.

Als lokale partij geloven wij dat goed bestuur begint met goed luisteren naar u, onze inwoners. Dat vertrouwen in elkaar vormt al 25 jaar de basis van ons werk. In 2026 bestaat LBM namelijk 25 jaar. U weet wat er speelt in uw buurt, wat nodig is en wat beter kan.

Samen kunnen we stap voor stap blijven werken aan een gemeente waar het prettig wonen, werken, leven en recreëren is. Niet van bovenaf bepaald, maar in samenspraak met de gemeenschap. Wij staan voor een open houding, korte lijnen en het versterken van de lokale kracht.

Wij doen geen beloften die we niet kunnen waarmaken. Politiek draait voor ons niet om grote woorden of snelle oplossingen, maar om betrokkenheid, eerlijkheid en verantwoordelijkheid nemen. Wij willen er zijn voor ú, met beide benen op de grond en met oog voor wat écht telt in onze gemeente.

Wij zijn benaderbaar en bereikbaar voor uw opmerkingen en ideeën, onder andere via onze website: www.lokaalbelangmontferland.nl

Met uw stem, uw ideeën en uw betrokkenheid willen wij samen het verschil maken.

Met vriendelijke groet,

LBM
Lokaal Belang Montferland

Inhoudsopgave

Algemeen	Pag. 4
1. Veiligheid en handhaving vergroten.	Pag. 5, 6
2. Voortvarend bouwen en daarna wonen.	Pag. 7, 8
3. Inwoners willen meedenken, mee praten en meedoen.	Pag. 9
4. Leefbaarheid in stand houden.	Pag. 10
5. Zorgen voor Duurzaamheid en Milieu.	Pag. 11
6. Werk en Economie stimuleren en bestaanszekerheid ontwikkelen.	Pag. 12
7. Zorg voor en welzijn van onze inwoners in stand houden.	Pag. 13, 14
8. Verkeer en vervoer in goede banen leiden.	Pag. 15
9. Opvang vluchtelingen/asielzoekers/arbeidsmigranten.	Pag. 16, 17
10. Solide en sober financieel beleid voeren.	Pag. 18, 19
11. Projecten IKC in 's-Heerenberg en Centrumplan in Didam uitvoeren in 2026.	Pag. 20
12. Sporten om een blijvende goede gezondheid stimuleren en kansenongelijkheid te verminderen	Pag. 21
13. Samenwerken met de regio Achterhoek en de regio de Liemers	Pag. 22

Algemeen

Lokaal Betrokken, Onafhankelijk en Betrouwbaar.

Als lokale partij zijn wij sterk verbonden met onze inwoners. Wij zijn niet gebonden aan landelijke partijregels, maar luisteren naar wat er leeft in onze eigen gemeente: het prachtige Montferland, een parel in het groen waar wij wonen, werken en recreëren. Met die omgeving willen wij zorgvuldig en zuinig omgaan.

Al bijna vijftientwintig jaar staat Lokaal Belang Montferland midden in de samenleving. Wij willen ruimte geven aan woningbouw, met oog voor natuur, leefbaarheid en een goede balans. Nieuwe woningbouw moet niet alleen voorzien in behoefte, maar ook kansen creëren voor het lokale midden- en kleinbedrijf.

Onder onze inwoners leven veel wensen en ideeën: nieuwbouw, verkeersveiligheid, meer participatie en ruimte voor economische ontwikkeling. Voor die onderwerpen zetten wij ons graag in. Tegelijkertijd zijn wij realistisch. Niet alles is mogelijk. Wij moeten samen keuzes maken, want een financieel gezonde gemeente is niet alleen een wettelijke plicht, maar ook een verantwoordelijkheid richting toekomstige generaties.

De komende jaren staan we voor belangrijke beslissingen. Die willen wij niet óver onze inwoners nemen, maar mét onze inwoners. Daarom vinden wij het belangrijk om te weten waar de prioriteiten liggen. Wij luisteren actief en denken mee.

Onze leden hebben dagelijks contact met inwoners en halen signalen op uit de hele samenleving, van schutterijen en sportverenigingen tot wijk- en dorpsraden, ondernemersverenigingen, huurdersorganisaties en horeca. Wij spreken mensen op straat, in de winkel of tijdens evenementen zoals Didam Op Stelten, Kasteelstad Verlicht, Mechteld ten Ham en de Winterbosloop. Overal nemen wij het geluid van onze inwoners serieus en brengen dit mee naar de gemeenteraad.

Onze raadsleden en fractievolgers staan altijd klaar om signalen om te zetten in concrete ideeën en voorstellen. Daarbij zoeken wij samenwerking met andere partijen in de gemeenteraad. Als stabiele en betrouwbare partij voeren wij het debat op inhoud – nooit op de persoon.

‘Samen Verder Bouwen aan een sterk en toekomstbestendig Montferland’

Servicebalie Gemeente Montferland

Wanneer inwoners bellen of op een andere manier contact opnemen met de gemeente, moeten zij kunnen rekenen op duidelijke en zorgvuldige dienstverlening. Het uitgangspunt is eenvoudig: een inwoner krijgt antwoord op zijn of haar vraag.

Kan een antwoord niet direct worden gegeven? Dan wordt er een duidelijke afspraak gemaakt over wanneer de inwoner wél een reactie kan verwachten. Die afspraak wordt nagekomen. Heldere communicatie en betrouwbare opvolging zijn essentieel.

LBM vindt het belangrijk dat het contact met de inwoner niet stopt na het eerste gesprek. Wij staan voor een servicebalie die bereikbaar, betrokken en oplossingsgericht is – waarbij de inwoner zich gehoord en serieus genomen voelt.

1. Veiligheid en handhaving vergroten

Lokaal Belang Montferland kiest voor duidelijkheid, besluitvaardigheid en handhaving

In een veranderende wereld ervaren onze inwoners veiligheid, zowel in de fysieke leefomgeving als online, als steeds belangrijker. Als grensgemeente maakt de ligging van Montferland onze gemeente helaas aantrekkelijk voor grensoverschrijdende en ondermijnende criminaliteit. Criminelen maken misbruik van onze positie als uitvalsbasis voor drugshandel, mensenhandel en mensensmokkel.

Daarnaast zien wij het probleem van het 's nachts terugbrengen van ongewenste vreemdelingen door Duitse autoriteiten in 's-Heerenberg. Dit zorgt voor onrust onder inwoners en vraagt om duidelijke afspraken en stevige samenwerking over de grens.

Veiligheid begint bij handhaving

Lokaal Belang Montferland (LBM) wil het veiligheidsbeleid baseren op feiten en cijfers, maar óók op signalen van inwoners. Onze democratie verliest aan kracht wanneer afgesproken regels niet worden gehandhaafd. Juist consequente handhaving draagt bij aan leefbaarheid, duidelijkheid en vertrouwen.

Wij zien dat regels te vaak worden gedoogd. In een democratie houdt de meerderheid rekening met de minderheid, niet andersom. LBM staat voor: **doen wat je zegt, zeggen wat je doet én handhaven.**

Ondermijning en drugscriminaliteit

Het aantal vondsten van drugsafval in onze natuur neemt toe. Ook drugslabs in woonwijken zijn geen uitzondering meer. Tegelijkertijd staat de politiecapaciteit al jaren onder druk. Dat betekent dat de gemeente zelf meer verantwoordelijkheid moet nemen.

De afdeling handhaving moet worden uitgebreid. De huidige bezetting is onvoldoende om adequaat op te treden bij overlast en criminaliteit. Iedere inwoner moet zich gehoord voelen.

In de afgelopen raadsperiode heeft LBM hier samen met andere partijen herhaaldelijk aandacht voor gevraagd. Veilig wonen, werken en leven in Montferland is geen luxe, maar een basisvoorwaarde.

Meldpunt verdachte situaties

Het meldpunt "Verdachte Situaties" is op de kaart gezet, maar kan nog beter worden benut. In de strijd tegen ondermijnende criminaliteit is het essentieel dat inwoners laagdrempelig afwijkende situaties kunnen melden en dat meldingen ook zichtbaar en adequaat worden opgepakt.

Dit krijgt in de komende raadsperiode extra prioriteit.

Wat wil Lokaal Belang Montferland in 2026–2030?

1. Versterken van toezicht en handhaving

- Het meldpunt "Verdachte Situaties" actiever onder de aandacht brengen.
- Uitbreiding van de afdeling handhaving met **5 extra BOA's**.
- Extra scholing voor handhavers om adequaat om te gaan met toenemende maatschappelijke verharding.

- Minder gedogen van overtredingen zoals foutparkeren en te hard rijden, regels gelden voor iedereen.

2. Regionale en grensoverschrijdende samenwerking

- Ondersteuning van de actie van Achterhoekse gemeenteraden om het cellencomplex in Doetinchem te heropenen.
- Intensiveren van de samenwerking met Duitse autoriteiten om:
 - Het ongewenst “dumpen” van vreemdelingen te voorkomen.
 - Betere communicatie te waarborgen over grensoverschrijdende ontwikkelingen, zoals:
 - Vernieuwing van windmolens net over de grens bij 's-Heerenberg.
 - Uitbreidingsplannen van het industrieterrein in Emmerik.

3. Veilige leefomgeving en infrastructuur

- Bij inrichting, aanleg en onderhoud van wegen nadrukkelijk rekening houden met:
 - (Avond)veiligheid
 - Geluidsoverlast
 - Woongenot
- Verkeersveiligheid voor schoolgaande kinderen en kwetsbare verkeersdeelnemers vooropstellen. Doorstroming is belangrijk, maar nooit ten koste van veiligheid.
- Gerichtte voorlichting op scholen en bij verenigingen om verkeersveiligheid te verbeteren.
- Bij uitvoering van bouwplannen de wegenstructuur inrichten met goede participatie van omwonenden.

Onze inzet

Lokaal Belang Montferland zet zich nadrukkelijk in voor een veilige fysieke leefomgeving waarin inwoners zich beschermd, gehoord en serieus genomen voelen.

Veiligheid is geen bijzaak.

Veiligheid is de basis.

2. Voortvarend bouwen en daarna wonen

Wonen in Montferland 2026–2030

Bouwen voor onze eigen inwoners, met oog voor de toekomst

De afgelopen jaren zijn diverse woningbouwplannen vastgesteld door de gemeenteraad van Montferland. Binnenkort start de bouw in:

- 's-Heerenberg, Lengel (De Lakermaat), Didam, Kilder, Azewijn, Braamt, Stokkum en Beek

Deze plannen zijn een belangrijke stap om de leefbaarheid in al onze dorpen en kernen te behouden.

Samenwerking met Plavei

De positieve samenwerking met woningbouwvereniging Plavei zorgt voor een goede spreiding van woningtypes en bouwlocaties. Hierdoor kunnen ook sociale huurwoningen in verschillende dorpen worden gerealiseerd.

Een goede samenwerking met de woningbouwvereniging én huurdersverenigingen blijft voor Lokaal Belang Montferland een belangrijke voorwaarde om evenwichtig te bouwen voor alle doelgroepen.

Bouwen voor onze eigen inwoners

Binnen de wettelijke kaders willen wij onze eigen inwoners de eerste kans geven op een woning. Ook jongeren die na hun studie willen terugkeren naar Montferland moeten hier een toekomst kunnen opbouwen.

Deze jongeren zijn van groot belang voor het behoud van onze voorzieningen en onze cultuur, denk aan schuttersfeesten, carnaval en het rijke verenigingsleven.

Wij realiseren ons dat er woningen nodig zijn voor alle doelgroepen: koop, vrije sector huur en sociale huur, in alle dorpen en kernen.

Regie nemen op starters- en seniorenwoningen

De vraag naar seniorenwoningen is momenteel niet in balans met het aanbod. Veel ouderen willen graag in Montferland blijven wonen, maar passende woningen ontbreken.

Daarom wil Lokaal Belang Montferland dat de gemeente weer zelf de regie neemt op:

- Starterswoningen
- Seniorenwoningen

De gemeente kan dit doen door een deel van uitbreidingslocaties specifiek voor deze doelgroepen vast te stellen.

Wij willen samen met starters en oudere woningzoekenden woningen op maat realiseren via **collectief particulier opdrachtgeverschap**: bouwen dóór en vóór toekomstige bewoners.

Wat hebben wij bereikt?

- Mede vaststelling van woningbouwplannen in diverse dorpen en kernen.
- Dankzij onze inzet start de bouw van **15 starterswoningen in Didam**.
- Inwoners hebben — waar mogelijk — als eerste de kans gekregen om een woning te kopen.
- Inzet van een plaatselijke makelaar en gerichte communicatie via lokale media om onze eigen inwoners optimaal te bereiken.

Wat wil Lokaal Belang Montferland 2026–2030?

1. Vraaggericht bouwen

- Woningen bouwen die daadwerkelijk aansluiten bij de behoefte.
- Zoveel mogelijk bouwen voor inwoners van Montferland.

2. Meer mogelijkheden binnen bestaande bebouwing

- Woningen splitsen makkelijker maken.
- Meer ruimte bieden voor woningsplitsing waar dit passend is.

3. Duurzaam en toekomstbestendig bouwen

- Energieneutraal bouwen als uitgangspunt.
- Flexwoningen realiseren waar nodig.
- Mantelzorgwoningen ruimhartig toestaan op eigen erf.

4. Doorstroming bevorderen

- Een sterke doorstroomketen creëren tussen senioren- en starterswoningen.
- Regie vanuit de gemeente binnen de bestaande wettelijke kaders.

5. Nieuwe woonvormen stimuleren

- Realisatie van zogenaamde **hofjes**: combinaties van starters en senioren, waarin ontmoeting en sociale cohesie centraal staan.

6. Voldoende sociale huur

- Minimaal **30% sociale huurwoningen** bij nieuwe projecten.

Onze inzet

Lokaal Belang Montferland kiest voor bouwen met verstand, met oog voor leefbaarheid en met prioriteit voor onze eigen inwoners.

Wonen is meer dan een huis.

Het is de basis voor een sterke gemeenschap.

3. Inwoners willen meedenken, mee praten en meedoen.

Leefbaarheid en Participatie

Ons doel is om inwoners tijdig te betrekken bij zaken die de leefbaarheid in hun directe omgeving beïnvloeden. Het vastgestelde participatiekader biedt hiervoor de hoofdlijnen.

Participatie is voor ons een middel om informatie op te halen over wat wenselijk is. Daarbij willen wij geen “dromen” verkopen. Wij streven naar consensus, in het besef dat niet alles wat wenselijk is ook daadwerkelijk gerealiseerd kan worden.

Participatie betekent niet: *u vraagt en wij draaien*. Het is tweerichtingsverkeer. Samen kijken we naar wensen, wat haalbaar en betaalbaar is en maken we daarin weloverwogen keuzes.

Wij vinden het belangrijk dat de communicatie met onze inwoners open, transparant en tijdig is. Deze communicatie moet gebaseerd zijn op een duidelijke visie en heldere doelen die richting geven aan het gesprek. Dat betekent niet dat alles vooraf in beton gegoten is.

Ons streven is dat inwoners zich gehoord voelen en betrokken zijn, en blijven, bij hun leefomgeving.

Wij willen voorkomen dat kostbare en tijdrovende trajecten of rechtszaken worden opgestart die processen jarenlang kunnen vertragen. Daarbij realiseren wij ons dat wederzijdse redelijkheid essentieel is.

Voorstellen en initiatieven die een verbetering betekenen voor de mensen die er wonen en leven en die haalbaar en betaalbaar zijn, moeten serieus worden genomen.

Wij zijn van mening dat er duidelijk beleid moet zijn. Tegelijkertijd willen wij werken vanuit het ‘**ja, tenzij**’-principe: in beginsel meedenken en mogelijk maken, tenzij er zwaarwegende redenen zijn om dat niet te doen.

Lokaal Belang Montferland juicht nieuwe initiatieven op het gebied van burgerparticipatie toe, zoals:

- mijnbuurtje.nl
- De buurtverbinders
- OnsMontferland.nl

Wat wil Lokaal Belang Montferland?

- Inwoners tijdig betrekken bij gemeentelijke plannen.
- Duidelijk verwachtingsmanagement: wat kan wel en wat kan niet?
- De bijbehorende kaders vooraf samen met inwoners bespreken.
- Inzetten op digitale vormen van communicatie.
- Blijven inzetten op traditionele communicatiemiddelen, zoals het Montferland Journaal en brieven aan inwoners.
- Het project buurtverbinders verder uitrollen.
- Wijk- en dorpsraden en de Plattelandsraad als instituut handhaven en, waar deze ontbreken, stimuleren om ze op te richten en faciliteren.

4. Leefbaarheid in stand houden

Voorzieningen en Verenigingsleven

Wij vinden het belangrijk dat ons voorzieningenniveau stabiel blijft, maar liever zien wij dat het groeit. Ook de afgelopen jaren hebben wij ons hier actief voor ingezet.

Concrete resultaten en inzet:

- Openhouden van de gemeentebalie in 's-Heerenberg.
- Realisatie van een geldautomaat in 's-Heerenberg.
- Een nieuwe busverbinding van Didam rechtstreeks naar 's-Heerenberg (lijn 25).
- Vaststelling van nieuw speelbeleid.
- Een vernieuwd evenementenbeleid, met onder andere een prikkelarm uurtje tijdens de kermis.
- Bouw van Multi Functionele Accommodaties in onder andere Stokkum, Braamt, Loil en Nieuw-Dijk.
- Stimuleren van wijk- en dorpsraden door inzet van adviseurs inwonersbetrokkenheid.
- Behoud en ondersteuning van cultuur, onder andere het rijke verenigings- en schuttersleven.
- Onderzoeken van subsidiemogelijkheden voor leefbaarheidsdoelen.

Onze verenigingen en maatschappelijke organisaties zijn de verbindende factor binnen onze gemeenschappen. Tegelijkertijd zien wij dat dit onder druk staat. Jongeren gaan studeren, zijn in de weekenden minder vaak thuis en maken andere keuzes. Dat vraagt soms om een vernieuwende blik vanuit verenigingen: hoe bind je leden en hoe laat je een vereniging bloeien in deze tijd?

De gemeente Montferland moet hierin een ondersteunende en faciliterende rol vervullen.

Wij mogen en moeten trots zijn op onze vrijwilligers. Zij vormen het bindmiddel van onze samenleving en zetten zich belangeloos in voor anderen. Dat moeten wij blijven koesteren. Gemeentelijke taken mogen niet schuren met het vrijwilligerswerk binnen verenigingen. Wij moeten alert blijven op ontwikkelingen en ons steeds afvragen of het nog haalbaar is voor vrijwilligers. Vrijwilligers zijn er om de samenleving sterker te maken, niet om taken van de gemeente over te nemen.

Lokaal Belang Montferland vindt dat vrijwilligers jaarlijks in het zonnetje gezet moeten worden als blijk van waardering.

Wat wil Lokaal Belang Montferland?

- De nieuwe toekomstvisie voor Montferland verder ontwikkelen, gebaseerd op samenleven, groen landschap, logistiek, recreatie en toerisme.
- Blijven inzetten op vrijstelling van OZB voor verenigingen met een eigen gebouw.
- Jaarlijks vrijwilligers waarderen en in het zonnetje zetten.
- Sportdeelname onder inwoners vergroten.
- Het voor gemeenschappen eenvoudiger maken om gebruik te maken van gemeentelijke accommodaties, zodat de bezettingsgraad stijgt.
- Zich ervoor inzetten dat De Nevelhorst geschikt wordt gemaakt als veilige zwemlocatie voor inwoners.

5. Zorgen voor Duurzaamheid en Milieu

Duurzaamheid, Milieu en Afval

Niet alleen voor vandaag, maar juist ook voor toekomstige generaties is het van groot belang dat wij zorgvuldig omgaan met onze leefomgeving. De afgelopen jaren hebben wij belangrijke stappen gezet op het gebied van duurzaamheid en milieu:

- Een inhaalslag gemaakt bij het realiseren van openbare laadpunten.
- Extra laadpunten gerealiseerd in alle kernen.
- Het openbaar gebied biodiverser ingericht.
- Ingezet op zonnepanelen op daken, bijvoorbeeld op bestaande en nog te ontwikkelen bedrijventerreinen.
- Ons sterk gemaakt tegen zonnepanelen op landbouwgrond.
- Het vergroenen van 's-Heerenberg Oost, in samenhang met het project *'s-Heerenberg Oost kijkt vooruit*.

Afval zal de komende jaren een belangrijk thema blijven. Wij willen de vastgestelde doelstellingen op het gebied van afvalvermindering behalen. Daarvoor is een duidelijke visie nodig, een stip op de horizon. Wij zijn dan ook positief over de vastgestelde grondstoffenvisie.

Lokaal Belang Montferland beschouwt afval niet als eindproduct, maar als nieuwe grondstof. Het landelijke VANG-principe (Van Afval Naar Grondstof) onderschrijven wij dan ook volledig. Wij stimuleren inwoners om afval zoveel mogelijk aan de bron te scheiden.

Daarnaast ondersteunen wij inwonersinitiatieven zoals zwerfvuilbrigades. Gelukkig zien wij dat steeds meer inwoners actief bijdragen aan een schone leefomgeving door middel van opruimacties.

LBM vindt dat iedere inwoner jaarlijks 100 kilo afval gratis moet kunnen inleveren bij het gemeentelijk depot. Dit helpt om zwerfvuil en illegale dumping tegen te gaan. Wat ons betreft mogen de boetes op het dumpen van afval in de leefomgeving en natuur bovendien worden verhoogd.

Na jaren van discussie is de vervuiling aan de Ravestraat inmiddels gesaneerd, een belangrijke stap voor de leefomgeving en volksgezondheid.

6. Werk en Economie stimuleren en bestaanszekerheid ontwikkelen

Economie, Werkgelegenheid en Toerisme

Het bedrijfsleven in Montferland kent een sterke logistieke sector. Daarnaast zijn toerisme en horeca belangrijke economische pijlers. Gezien de demografische ontwikkelingen is het van groot belang om onze jeugd voor de gemeente te behouden. Een evenwichtige samenstelling van woonwijken en voorzieningen draagt bij aan de leefbaarheid. De woningparagraaf speelt hierin een cruciale rol en moet faciliterend zijn voor jongeren.

Onderwijs en bedrijfsleven moeten nauw samenwerken om vraag naar arbeidskrachten en het scholingsaanbod goed op elkaar af te stemmen. Daarnaast is het essentieel dat wij passende woonvormen bieden voor mensen die hier willen wonen én werken.

Toerisme is een belangrijke groeisector binnen onze gemeente. Met onder andere Landal Stroombroek, campings, camperplaatsen, hotels en B&B's beschikken wij over een sterke basis. Onze prachtige natuur, fietsroutes en groene omgeving bieden volop kansen. Het is belangrijk dat wij Montferland nadrukkelijker op de kaart zetten.

Uitbreiding van camperplaatsen is daarbij gewenst, zodat bezoekers dicht bij voorzieningen kunnen verblijven. Een camperaar besteedt gemiddeld tussen de €50 en €100 per dag, het is belangrijk dat deze bestedingen terecht komen bij onze lokale middenstand.

Voor de promotie van onze gemeente werken wij samen met Stichting Achterhoek Toerisme. In november 2026 vindt het UEC Cyclo-cross European Championships 2026 plaats rondom Zeddam. Lokaal Belang Montferland wil dat de economische spin-off voor onze middenstand en gemeente zichtbaar wordt. Deze opbrengsten en inzichten moeten worden gebruikt om gericht te sturen op toekomstig beleid.

Ook de mogelijkheden voor kleinschalig kamperen bij de boer zijn verruimd. LBM wil agrariërs ondersteunen bij het realiseren van camperplaatsen, met en zonder voorzieningen.

Met name fiets- en wandelroutes leveren een belangrijke bijdrage aan de recreatiesector. Een goed fietsnetwerk, duidelijke knooppuntbebording en aantrekkelijke wandelroutes zijn essentieel. Wij willen onze fietsroutes bovendien beter aansluiten op routes in de Euregio.

Het MKB is de motor van onze economie. In de grotere winkelkernen, zoals Didam en 's-Heerenberg, moet gratis parkeren dicht bij de winkels behouden blijven. Dat wil LBM zo houden.

Wat wil Lokaal Belang Montferland?

- De uitbreiding van industrieterrein 's-Heerenberg Noord in overleg met omwonenden realiseren, met nadrukkelijke aandacht voor gemaakte afspraken met de dorpsraden van Lengel en Azewijn. Bedrijven zoals Mainfreight zorgen voor werkgelegenheid en leveren een belangrijke economische bijdrage.
- Onze agrariërs zijn onmisbaar voor het onderhoud en het karakter van ons buitengebied. LBM wil in overleg met de lokale agrarische sector werken aan een toekomstbestendig gebruik van het buitengebied, zodat het aantrekkelijk blijft én er een eerlijke boterham kan worden verdiend, zonder afhankelijk te worden van structurele subsidies.
- De recreatie- en horecasector stimuleren. De toeristenbelasting mag wat ons betreft alleen met inflatiecorrectie worden verhoogd.
- De langverwachte uitbreiding van industrieterrein Kollenburg in Didam realiseren op de gronden die daar al 25 jaar voor bestemd zijn.

7. Zorg voor en welzijn van onze inwoners in stand houden

Sociaal Domein

De onderstaande onderwerpen vallen onder het sociaal domein. Lokaal Belang Montferland volgt al jaren nauwgezet de financiële ontwikkelingen binnen dit domein.

In de afgelopen bestuursperiode heeft LBM een nieuwe werkwijze voor de wasvoorziening voorgesteld. Deze is door het college overgenomen en ingevoerd. Dit heeft geleid tot een structurele kostenbesparing van circa € 60.000 per jaar.

Gezondheid

Een goede gezondheid wordt vaak pas gemist wanneer ziekte zich aandient. Daarom is bewustwording en preventie voor LBM-prioriteit nummer één. Op de tweede plaats staat de aanpak van overgewicht. Veel mensen hebben dagelijks te maken met de uitdagingen die hiermee samenhangen. Overgewicht is geen kwestie van eenvoudige keuzes, maar een complex samenspel van leefstijl, omgeving, gezondheid en sociaaleconomische omstandigheden. Daarom vraagt dit onderwerp om een benadering die uitgaat van begrip, preventie en passende ondersteuning, met aandacht voor zowel het welzijn van mensen als de toekomstige houdbaarheid van ons zorgstelsel.

Volgens LBM moeten we inzetten op structurele, preventieve oplossingen in plaats van te wijzen naar individuen. Het probleem raakt immers niet alleen gezondheid, maar ook ongelijkheid, economie en leefomgeving. Door preventief te handelen, kunnen latere en veel hogere kosten worden voorkomen.

Concreet betekent dit:

- Investeren in een gezonde schoolomgeving vanaf jonge leeftijd.
- Vroegsignalering verbeteren.
- Gezondheidsvaardigheden aanleren.
- Sport en bewegen actief stimuleren.

Het kabinet zet hier eveneens op in met onder andere gratis fruit op basisscholen en extra aandacht voor bewegen.

LBM ziet de oplossing in preventie, een gezonde leefomgeving en toegankelijke zorg, met oog voor kansenongelijkheid. Overleg met zorgverzekeraars is gewenst om beleid beter op elkaar af te stemmen en doublures te voorkomen.

Doelstelling voor de gemeente Montferland:

50% van de jeugd in de basisschoolleeftijd actief laten deelnemen aan sport. Dit willen wij bereiken door kinderen kennis te laten maken met drie sporten naar eigen keuze, waarna zij kunnen kiezen voor een sportvereniging. Goede toegankelijkheid tot sportverenigingen is hierbij essentieel, uiteraard in overleg en samenwerking met de sportverenigingen in Montferland.

Jeugdzorg

Onze kinderen zijn de toekomst van Montferland. Jeugdzorg moet snel, persoonlijk en dichtbij georganiseerd zijn, bij voorkeur binnen het eigen netwerk. Professionele hulpverlening wordt ingezet wanneer de draagkracht van het eigen netwerk onvoldoende is.

Het automatisch “etiketteren” van jongeren met een jeugdzorgrugzakje lost de hulpvraag niet altijd op en brengt hoge kosten met zich mee. Daarom wil LBM investeren in eigen-krachtnetwerken, zodat hulpvragen zo dicht mogelijk bij huis kunnen worden opgelost.

Minder bureaucratie betekent meer tijd voor de hulpvrager. Niet pampere, maar mensen ondersteunen zodat zij weer zelfbewust de regie over hun leven kunnen oppakken.

Door betere samenwerking met scholen, verenigingen en huisartsen kunnen signalen eerder worden opgepakt en kan sneller op netwerkniveau worden gehandeld, voordat problemen escaleren.

Ook de wettelijk verplichte regionale samenwerking binnen de Achterhoek draagt bij aan preventie en efficiëntie. Daarbij moeten we leren van goede voorbeelden. Zo kan bijvoorbeeld gekeken worden naar het toegangsmodel jeugdzorg van de gemeente Veendam.

Armoedebeleid

Iedere inwoner verdient gelijke kansen. Armoede mag geen taboe zijn.

LBM wil gezinnen, jongeren en ouderen die het moeilijk hebben actief opzoeken en ondersteunen. Daarbij zijn eigen regie en eigen kracht het uitgangspunt. Van schuldhulpverlening tot preventie: niemand in Montferland mag door de ondergrens zakken.

Vaak liggen meerdere oorzaken aan armoede ten grondslag. Die oorzaken moeten worden aangepakt, zodat gemeenschapsgeld niet in een bodemloze put verdwijnt en onderliggende problematiek, zoals verslaving, niet in stand wordt gehouden. Ook hier geldt: ondersteuning moet gericht zijn op zelfstandigheid en niet op afhankelijkheid.

De afgelopen jaren is ingezet op kansengelijkheid, bestaanszekerheid en preventie voor een gezonde toekomst van onze inwoners. Die lijn wil LBM voortzetten.

Wat wil Lokaal Belang Montferland?

- Meer inzicht in en sturing op de financiën binnen het sociaal domein. Het gaat hierbij om een jaarlijkse besteding van ruim € 68 miljoen.
- Benchmarking met andere gemeenten in de Achterhoek om de besteding en effectiviteit van middelen binnen het sociaal domein te vergelijken.

Sinds 2015 werkt de gemeente Montferland samen met gemeenten in de Achterhoek op deelgebieden binnen het sociaal domein. Deze samenwerking moet blijven bijdragen aan kwaliteit, betaalbaarheid en toekomstbestendigheid van zorg en ondersteuning.

8. Verkeer en vervoer in goede banen leiden

Bereikbaarheid, Mobiliteit en Verkeersveiligheid

Bereikbaarheid blijft van groot belang voor al onze inwoners. Het is essentieel dat het openbaar vervoer beschikbaar blijft en goed aansluit op de verschillende vervoersvormen. Binnen onze gemeente beschikken wij over bus- en treinverbindingen, vervoer op maat (Wmo- en leerlingenvervoer) en vrijwillige buurtbusinitiatieven die busroutes in stand houden.

Deze voorzieningen moeten betaalbaar en toegankelijk blijven. Het is belangrijk dat inwoners uit alle dorpen gebruik kunnen maken van voorzieningen in bijvoorbeeld Didam en 's-Heerenberg.

De afgelopen bestuursperiode zijn belangrijke stappen gezet op het gebied van verkeer, vervoer en veiligheid. Daar zijn wij trots op. Enkele gerealiseerde of ingezette maatregelen:

- De RegioExpres.
- Vaststelling van het parkeerbeleid (Nota Parkeren).
- Vaststelling van de mobiliteitsvisie en laadvisie.
- Parkeren bij Gouden Handen om de kern te ontlasten.
- Aanpassing van de Lengelseweg.
- Herinrichting van de Meursweg.
- Veiligheidsmaatregelen aan de Kilderseweg in Zeddam.
- Herinrichting van de kern Azewijn.
- Openhouden van de noord-zuidverbinding Drieheuvelenweg in het kader van doorstroming.
- Aanleg van zebrapaden in Didam en 's-Heerenberg ter bevordering van de verkeersveiligheid.
- Aanpassing van de Dijksestraat in het kader van verkeersveiligheid.
- Veiligere oversteek van de provinciale weg N813 naar De Nevelhorst, in samenwerking met de provincie.

Wij zijn trots op deze resultaten, maar wij zijn er nog niet.

De komende ontwikkelingen vragen om duidelijke keuzes op het gebied van verkeer en mobiliteit. Wij willen dat meer inwoners de fiets gebruiken. Dat vraagt om een veilige en passende weginrichting, goede fietspaden en voldoende financiële middelen om deze aanpassingen mogelijk te maken.

Bereikbaarheid, veiligheid en duurzaamheid moeten daarbij hand in hand gaan, zodat iedere inwoner, jong en oud, zich veilig en efficiënt kan verplaatsen binnen onze gemeente.

9. Opvang vluchtelingen/asielzoekers/arbeidsmigranten

Wonen, Woningnood en Asielopvang

In deze roerige tijd kan één onderwerp niet onbenoemd blijven: de woningnood. Het aantal woningzoekenden is groot en blijft stijgen. Tussen de jaarlijkse instroom van verschillende doelgroepen en de beschikbare opvang- en huisvestingsmogelijkheden bestaat momenteel geen goede balans.

Lokaal Belang Montferland onderkent deze problematiek en ziet dat dit vraagt om realistische keuzes en zorgvuldig beleid.

Spreidingswet en opvang

De Spreidingswet verplicht gemeenten om mee te werken aan een evenredige verdeling van de opvang van asielzoekers en vluchtelingen over Nederland.

LBM zal daarom meewerken aan de mogelijkheid tot uitvoering van de Spreidingswet; dit betreft immers een wettelijke plicht. De wet heeft als doel de huisvesting van asielzoekers en vluchtelingen evenwichtig over alle Nederlandse gemeenten te verdelen.

De concrete en specifieke uitvoering van de Spreidingswet valt onder de verantwoordelijkheid van het college.

Montferland doet wat past binnen haar draagkracht en draaglast.

Indien een opvanglocatie wordt gerealiseerd, moet dit in goed overleg met omwonenden worden ingevuld. Samenleven doe je samen. Daarbij moet de gemeente leefbaarheid en veiligheid altijd borgen, in woord én in daad.

Met de mogelijke komst van 250 asielzoekers naar Montferland heeft LBM zich sterk gemaakt voor het instellen van een klankbordgroep, zodat inwoners kunnen meedenken en meepraten.

Omwonenden, inwoners, ondernemers en andere belanghebbenden moeten regelmatig met elkaar in gesprek over eventuele overlast gevende situaties. De gemeente moet hier actief op acteren om het landelijke beleid zorgvuldig uit te voeren. Waar overlast ontstaat, moeten adequate maatregelen worden genomen.

Daarnaast vindt LBM het belangrijk dat bij een eventuele opvanglocatie wordt gewerkt met een vast team van toezichthouders. Onze inwoners moeten op ieder moment van de dag melding kunnen maken van onwenselijke situaties. Deze toezichthouders onderhouden dagelijks contact met het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA) en beschikken over kennis van de vreemdelingenwetgeving, documentatie en de problematiek rond niet-gedocumenteerde vreemdelingen.

Financiële verantwoordelijkheid

LBM is tegen elk financieel risico voor de gemeente Montferland als het gaat om de kostendekking van de gevolgen van asielopvang. Het betreft landelijk beleid en de kosten daarvan dienen volledig door de landelijke overheid te worden gedragen.

Arbeidsmigranten

Arbeidsmigranten leveren een onmisbare bijdrage aan de economie, ook in onze regio. Zij vervullen cruciale functies in sectoren die van groot belang zijn voor onze lokale en regionale bedrijvigheid. Tegelijkertijd zien we in landelijke berichtgeving en signalen uit de praktijk dat de werk- en

leefomstandigheden van arbeidsmigranten niet altijd voldoen aan de normen die wij in Nederland wenselijk achten.

Ook binnen onze gemeente vraagt dit vraagstuk nadrukkelijk om aandacht. De economische dynamiek in Montferland brengt met zich mee dat wij arbeidsmigranten nodig hebben. Dat schept echter ook een gezamenlijke verantwoordelijkheid om te zorgen voor fatsoenlijke arbeidsomstandigheden en passende, stabiele huisvesting.

Met name in grensplaats 's-Heerenberg worden met enige regelmaat situaties zichtbaar waarin arbeidsmigranten onverwacht hun verblijfplaats verliezen en tijdelijk op zichzelf zijn aangewezen. Zulke situaties zijn onwenselijk, zowel voor de betrokken personen als voor de leefbaarheid in onze kernen.

Lokaal Belang Montferland is van mening dat onze gemeente, in samenwerking met andere gemeenten in de regio, steviger moet inzetten op het bevorderen van een goed werk- en verblijfsklimaat voor arbeidsmigranten die hier werkzaam zijn. Dat betekent niet dat de gemeente de primaire verantwoordelijkheid van werkgevers en huisvesters overneemt. Werkgevers, uitzendbureaus, verhuurders en andere betrokken partijen blijven verantwoordelijk voor zorgvuldige arbeidsvoorwaarden en adequate huisvesting.

De gemeente heeft echter wel een duidelijke rol als het gaat om het stellen van randvoorwaarden, toezicht en handhaving. Binnen die verantwoordelijkheid mag van ons verwacht worden dat zij actief controleert, misstanden tegengaat en waar nodig handhavend optreedt. Alleen zo zorgen we voor een eerlijke economie, menselijke waardigheid en een leefbare gemeente voor iedereen.

10. Solide en sober financieel beleid voeren

Solide en Verantwoord Financieel Beleid

Lokaal Belang Montferland staat voor een solide financieel beleid. Dat betekent: een begroting die in balans is, voldoende reserves (“vlees op de botten”) en verantwoorde uitgaven. Transparantie over gemeentelijke bestedingen is daarbij vanzelfsprekend.

Stabiliteit als uitgangspunt

LBM kiest allereerst voor een stabiele financiële positie. De middelen die wij vanuit Den Haag ontvangen, worden ingezet waarvoor ze bedoeld zijn. Om voorzieningen op lange termijn te behouden, moeten inkomsten en uitgaven structureel met elkaar in evenwicht blijven.

De afgelopen jaren is hard gewerkt aan verantwoord financieel risicomanagement. Hierdoor zijn risico's beter in beeld en kunnen grote en onverwachte ombuigingen zoveel mogelijk worden voorkomen.

Minder onderzoeken, meer focus

Een niet gewenst antwoord mag niet automatisch leiden tot nóg een onderzoek. In de afgelopen periode is ruim € 3 miljoen besteed aan onderzoeken en circa € 4 miljoen aan externe inhuur, onder andere bij dossiers zoals het zwembad in Didam, de ontwikkeling van een IKC en de visie op Montferland.

LBM wil dit drastisch beperken en voor de komende beleidsperiode maximaal € 3 miljoen reserveren voor onderzoeken en externe advisering.

Binnen de gemeentelijke organisatie is veel expertise aanwezig. We willen echter vaak alles tegelijk uitvoeren en dat kan niet altijd. Prioriteiten stellen is noodzakelijk.

Lasten voor inwoners

Een eventuele stijging van de OZB en riool- of afvalheffing mag niet verder gaan dan inflatiecorrectie. Deze heffingen mogen nooit de eerste oplossing zijn bij financiële tekorten.

Standpunten van LBM

- De Nuon-reserves niet lichtvaardig besteden, maar bewaren voor strategisch belangrijke zaken.
- De algemene reserve uitsluitend inzetten bij bijzondere omstandigheden en niet om structureel de begroting sluitend te maken.
- Gemeentelijke lasten betaalbaar houden door verantwoord financieel beleid.
- De OZB en rioolheffing mogen niet de financiële reddingsboei van de gemeente worden.
- De komende jaren behoedzaam omgaan met grondaankopen.
- Niet onnodig grote buffers opbouwen, maar middelen besteden aan de doelen waarvoor ze in de begroting zijn opgenomen. Onderbesteding moet worden voorkomen door scherp te sturen.

- De controlerende rol van de gemeenteraad op de uitgaven binnen het sociaal domein vergroten.
- Financiële ruimte creëren door wettelijke taken effectief en efficiënt uit te voeren, met name binnen de Wmo, Participatiewet en Jeugdwet.
- Actief inzetten op het binnenhalen van Rijks-, Europese en Euregionale subsidies.
- Geen kosten doorschuiven naar volgende generaties.
- Bij alle besluiten het effect voor onze inwoners centraal stellen.
- De inzet van externe adviesbureaus drastisch beperken en zorgvuldig afwegen wat niet intern kan worden uitgevoerd. Eerst bestaande onderzoeken raadplegen en ook buiten de gemeentegrenzen kijken naar beschikbare kennis.
- Door goed en tijdig overleg langdurige juridische procedures met inwoners of bedrijven voorkomen.

11. Projecten IKC in 's-Heerenberg en Centrumplan in Didam uitvoeren in 2026.

Lokaal Belang Montferland staat voor een snelle, haalbare én betaalbare uitvoering van de projecten die op stapel staan.

IKC 's-Heerenberg

Het IKC 's-Heerenberg moet wat LBM betreft zo snel mogelijk worden gerealiseerd, mits het project haalbaar en betaalbaar blijft. Al in 2022 heeft LBM gepleit voor de aanstelling van een financieel bewaker om de kostenontwikkeling van dit project scherp te monitoren.

Daarnaast blijft LBM kritisch op de verkeersveiligheid rondom het IKC. Een veilige schoolomgeving is een absolute randvoorwaarde.

Centrumplan Didam

Het Centrumplan Didam kan, na het vlot trekken van de onderhandelingen met Albert Heijn, in uitvoering worden genomen. Mede dankzij de inzet van de LBM-wethouder is tijdens deze onderhandelingen een goed en zorgvuldig overlegresultaat bereikt.

Als gevolg hiervan dient zich een nieuwe opgave aan: het vinden van een passende en toekomstbestendige bestemming voor het oudste gedeelte van het gemeentehuis in Didam. LBM wil de bevolking actief betrekken bij de invulling hiervan. Samen bepalen we wat past bij Didam en wat bijdraagt aan de leefbaarheid van de kern.

12. Sporten om een blijvende goede gezondheid stimuleren en kansenongelijkheid te verminderen

Sport, Bewegen en Gelijke Kansen

Iedereen is het erover eens dat regelmatig sporten bijdraagt aan gezondheid én leefbaarheid. Sport en beweging zorgen ervoor dat inwoners zich fit en gezond voelen, waardoor minder beroep hoeft te worden gedaan op gemeenschappelijke voorzieningen, met name binnen het sociaal domein. Daarnaast versterkt sport de sociale samenhang en verbindt het mensen.

Toch groeien niet alle kinderen in onze gemeente op met gelijke kansen om gezond, actief en zelfverzekerd volwassen te worden. Terwijl sport en bewegen juist voor kinderen essentieel zijn: het is dé plek waar zij elkaar ontmoeten, samenwerken en zichzelf ontwikkelen.

Daarom kiest Lokaal Belang Montferland voor een samenhangende aanpak, waarin sport en bewegen, inclusief het verenigingsleven, structureel worden verbonden met onderwijs, welzijn en zorg. Door lokaal maatwerk, langdurige samenwerking en een sterke rol voor scholen, sportverenigingen en Welcom zorgen wij dat ieder kind, ongeacht achtergrond of thuissituatie, kan meedoen.

Sport en bewegen worden daarmee niet alleen een vrijetijdsbesteding, maar een structureel middel voor gelijke kansen, gezondheid en sociale ontwikkeling.

LBM steunt het initiatief van Welcom om deze aanpak verder te ontwikkelen tot een concrete en vernieuwende werkwijze, waarbij sport duurzaam wordt ingezet als instrument tegen kansenongelijkheid en gezondheidsachterstanden.

Wat wil LBM?

- Sportdeelname actief stimuleren.
- Het programma *Montferland in Beweging* verder ontwikkelen en laten uitvoeren door verenigingen.
- Sportdeelname onder senioren verhogen, met extra aandacht voor valpreventie.
- Sportevenementen ondersteunen, waaronder het UEC Cyclo-cross European Championships 2026.
- De Montferland Halve Marathon als blijvend evenement behouden en versterken.
- Vrijstelling van OZB voor sportverenigingen met een eigen accommodatie.
- De Nevelhorst geschikt (laten) maken als veilige zwemvoorziening.
- Nieuwe inwoners actief in contact brengen met sportverenigingen om deelname te bevorderen.
- De sportdeelname van kinderen verhogen om onder andere vroegtijdig overgewicht te voorkomen en kansenongelijkheid te verminderen.
- Initiatieven zoals (rollator)wandelgroepen verder ontwikkelen en ondersteunen.

13. Samenwerken met de regio Achterhoek en de regio de Liemers

Regionale Samenwerking

In oktober 2023 heeft de gemeenteraad gekozen voor aansluiting bij de regio Achterhoek. Lokaal Belang Montferland staat voor verbinding, zowel met de Achterhoek als met de Liemers. Dat betekent dat wij bestuurlijk actief optrekken met gemeenten binnen de Achterhoekregio.

Tegelijkertijd koesteren wij onze historische en economische binding met de Liemers. Denk hierbij onder andere aan de samenwerking met ondernemersverenigingen zoals Lindus, regionale uitvoeringsdiensten en organisaties binnen het bijzonder onderwijs in zowel de Achterhoek als de Liemers.

Voor LBM geldt: regionale samenwerking is geen keuze voor óf-óf, maar voor én-én. Wij verbinden waar dat in het belang is van onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties.